

סעיפים לדיון בוועדת החוקה ביום 1.3.2026 בהצעות החוק לפיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה – בנושא ניהול הליכים פליליים נגד נבחרי ציבור

לפי החלטת יו"ר הוועדה, דיון הוועדה הקרוב יוקדש לסיום הדיון בסעיפים 54-57 בנוסח התזכיר של פרופ' פרידמן, בהתאם למסמך ההכנה מטעם הייעוץ המשפטי לוועדה שפורסם ביום 16.2.2026.

כמו כן, הוועדה תדון בהסדרים הנוגעים לניהול הליכים פליליים נגד נבחרי ציבור. הדיון יתמקד בנוסח הצעת חוק פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה, התשפ"ה-2024, פ/5262/25 של חה"כ מישל בוסקילה והצעת חוק פיצול היועץ המשפטי לממשלה, התשפ"ה-2024, פ/5289/25 של חה"כ אליהו רביבו (מדובר בהצעות זהות). בנוסף, הוועדה תדון בסעיפים בחוקי היסוד שבהם מוזכר היום היועץ המשפטי לממשלה, אשר עוסקים גם הם בנושא זה. לצורך הנוחות, נוסח הסעיפים האמורים מובא להלן.

נוסח הצעות החוק של חה"כ בוסקילה ורביבו

הצעת חוק פיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה, התשפ"ה-2024

***. מטרה**

מטרתו של חוק זה היא לפצל את תפקיד היועץ המשפטי לממשלה ולהסמיך גורם שיהיה מופקד על אכיפת החוק הפלילי כלפי חברי הממשלה וחברי הכנסת, במקום היועץ המשפטי לממשלה.

**** סמכות קבלת החלטה על פתיחה בחקירה או העמדה לדין**

הסמכות להחליט בדבר פתיחה בחקירה או העמדה לדין בהליך פלילי כנגד ראש ממשלה, שר או חבר כנסת תהיה נתונה לפרקליט המדינה לתובע הכללי, והחלטתו בעניינים אלה טעונה אישור של ועדת בכירים כאמור בסעיף ***.

*****. הרכב ועדת הבכירים ומינויה**

ועדת הבכירים תמנה שלושה חברים כמפורט להלן, והחלטותיה יתקבלו ברוב דעות:

- (1) שופט בית משפט עליון בדימוס שימנה נשיא בית המשפט העליון;
- (2) יועץ משפטי לממשלה לשעבר שימונה על ידי שר המשפטים;
- (3) סניגור מהמגזר הפרטי שימונה על ידי הסניגור הארצי הראשית.

******. תקופת מינוי ועדת הבכירים**

ועדת הבכירים תמונה תוך 60 ימים מיום חקיקת חוק זה.

סעיפים בחוקי היסוד בהם מוזכר היועץ המשפטי לממשלה

חוק-יסוד: הממשלה

17. חקירת ראש הממשלה בתקופת כהונתו ואחריה, הגשת כתב אישום והרשעה

- (א) לא תיפתח חקירה פלילית נגד ראש הממשלה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- (ב) לא תיפתח חקירה פלילית נגד מי שכהן כראש הממשלה, בשל חשד לביצוע עבירה שנעברה בעת כהונתו או בשנה לאחר שחדל לכהן, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- (ג) כתב אישום נגד ראש הממשלה יוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט המחוזי בירושלים, שישב בהרכב של שלושה שופטים; הוראות בענין כתב אישום שהוגש בטרם החל ראש הממשלה לכהן בתפקידו ייקבעו בחוק.
- (ד) בית המשפט שהרשיע את ראש הממשלה בעבירה, יקבע בפסק דינו אם יש באותה עבירה משום קלון.

חוק-יסוד: הכנסת

42. הפסקת חברות של חבר הכנסת

(א) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית, וקבע בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, תיפסק חברותו בכנסת ביום שפסק הדין נעשה סופי, ואין נפקא מינה אם העבירה נעברה בזמן שהיה חבר אותה הכנסת, חבר כנסת קודמת או לפני שהיה לחבר הכנסת.

(ב) סעיף קטן (א) יחול גם על חבר הכנסת שפסק הדין בעניינו נעשה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר הכנסת; בקשת היועץ המשפטי לפי סעיף קטן (א) יכול שתוגש כל עוד פסק הדין לא נעשה סופי; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין, ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) (1) הכנסת רשאית, ברוב של 90 חברי הכנסת, להחליט להפסיק את חברותו של חבר הכנסת אם קבעה שהתקיים בו, לאחר היבחרה של אותה כנסת, האמור בסעיף 7א(א)(2) או (3) לגבי מועמד;

(2) החלטה כאמור בפסקה (1) תתקבל לפי הצעת ועדת הכנסת שהתקבלה ברוב של שלושה רבעים מחבריה, על בסיס בקשה של 70 חברי הכנסת, מתוכם 10 לפחות חברי כנסת בסיעות שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה;

(3) מי שחברותו בכנסת הופסקה לפי פסקה (1), משרתו תתפנה כעבור 14 ימים מיום החלטת הכנסת, ואולם בתקופה שמהחלטת הכנסת ועד יום הפסקת החברות הוא לא יהיה רשאי להשתתף בישיבות הכנסת או בישיבות ועדה של הכנסת אלא לשם הצבעה בלבד;

(4) על החלטת הכנסת להפסיק את חברותו רשאי חבר הכנסת לערער לבית המשפט העליון;

(5) סעיף קטן זה לא יחול בתקופת בחירות, כפי שתיקבע בחוק;

(6) פרטים לעניין הגשת הבקשה, הדיון בה וההשגה על ההחלטה ייקבעו בחוק או בתקנון הכנסת.

42. השעיה

(א) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית וקבע בית המשפט, ביזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, יושעה מכהונתו בכנסת מיום קביעת בית המשפט ועד למועד שבו פסק הדין נעשה סופי.

(ב) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית ונידון למאסר יושעה מכהונתו בכנסת למשך הזמן שהוא נושא את עונש המאסר.

(ב1) הוראות סעיף זה יחולו גם על חבר הכנסת שהורשע בעבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) לפני היותו חבר הכנסת.

(ג) [בוטל]

חוק-יסוד: השפיטה

12. שיפוט פלילי

(א) לא תיפתח חקירה פלילית נגד שופט אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה ולא יוגש כתב אישום נגד שופט אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) לא יידון אישום פלילי נגד שופט אלא לפני בית משפט מחוזי בהרכב של שלושה שופטים, זולת אם הסכים השופט שהאישום יידון בדרך הרגילה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על סוגי עבירות שנקבעו בחוק.